

Papa Hazretlerinin 2024 Yılı Oruç Devresi Mesajı

Çöl boyunca ilerlerken, Allah bizi özgürlüğe götürür

Sevgili Kardeşlerim!

Allah'ımız kendini bize gösterdiğinde, özgürlüğü de haber verir: « Seni Mısır'dan, köle olduğun ülkeden çıkararak Allah'ın RAB benim» (Çık. 20,2). Bu, Musa'ya Sina Dağı'nda verilen On Emir'in ilk sözleridir. Allah konuştuğunda, halk O'nun ne dediğini iyi biliyordu: Hala bedenlerinde köleliğin izini taşıyorlardı. Çölde, On Emri özgürlüğe giden yol olarak kabul ettiler. Allah'ın halkını eğittiği bu sevginin gücünü vurgulamak için bunlara “emir” diyoruz. Bu aslında özgürlüğe bir çağrıdır. Çünkü tek bir olayla sona ermiyor, ama uzun süren bir yolda olgunlaşıyor. Tıpkı geçmişe bakıp özlem duyarak göğ ve Musa'ya karşı söylenen İsrail halkının, çölde ilerlerken derinlerinde Mısır'ı da taşıması gibi, Allah'ın halkı da bu gün bir seçim yaparak terk etmesi gereken zulme olan bağı içinde taşımaktadır. Umuttan yoksun, hayatın içinde gideceğimiz bir vaat edilen toprak yokmuşçasına ıssız bir yerde dolaşır gibi yaşarken, bunun ne kadar doğru olduğunu görüyoruz. İşte Oruç Dönemi, -Peygamber Hoşea'nın haber verdiği gibi- bir lütuf dönemidir: Orada çöl, ilk aşkın filizlendiği yere dönüşür (Ho. 2, 16-17). *Allah çölde halkını eğitir, böylece onları kölelikten çıkarır ve ölümden hayata geçişi tecrübe ederler. O, bir güvey gibi bizi kendine çeker ve yüreklerimize sevgi sözlerini fısıldar.*

Kölelikten özgürlüğe geçiş, soyut bir yol değildir. Orucumuzun somut olması için ilk adım *gerçeği görmek* istemektir. Yanan çalıda Musa'yı kendine çekerek onunla konuşan Allah, o anda kendisini, gören ve her şeyden önce işiten bir Allah olarak açıkladı: «Halkımın Mısır'da çektiği sıkıntıyı yakından gördüm. Angaryacılar yüzünden ettikleri feryadı duydum. Acılarını biliyorum. Bu yüzden onları Mısırlıların elinden kurtarmak için geldim. O ülkeden çıkarıp geniş ve verimli topraklara, süt ve bal akan ülkeye götüreceğim» (Çık. 3,7-8). Bugün de zulüm gören pek çok kardeşimizin feryadı göğ yükseliyor. Kendimize soralım: “bu feryadı biz de duyuyor muyuz? Bu bizi sarsıyor mu? Bizi harekete geçiriyor mu? Bizi birbirimizden uzaklaştıran ve bir yandan da birbirimize bağlayan kardeşliği reddetmemize yol açan pek çok unsur var.

Lampedusa'ya yaptığım yolculukta, gittikçe daha güncel hale gelen iki soru ile kayıtsızlığın küreselleşmesine karşı çıktım: “Nerdesin?” (Yar. 3, 9) ve “Kardeşin nerede?” (Yar. 4, 9). Onları tekrar işittiğinizde, bugün bile hala Firavun'un egemenliği altında olduğumuzu kabul ettiğimizde, Oruç yolculuğumuz somut olacak. Bu öyle bir egemenlik ki bizleri bitkin ve duyarsız kılıyor. Bu, geleceği çalan ve bölen bir büyüme modelidir. Toprak, hava ve su onun tarafından kirletildiği gibi, ruhlar da onun tarafından kirletilmiştir. Aslında vaftiz sayesinde bizim özgürleşmemiz başlamış olsa da hala köleliğe duyulan özlem, açıklanamaz biçimde içimizde durmaktadır. Bu, tanıdık şeylerin hissettirdiği güvene doğru ve özgürlüğün aleyhine bir çekim gibidir.

Mısır'dan çıkışın anlatıldığı bölümde hiç de azımsanmayacak bir konuya dikkat çekmek istiyorum: Gören, harekete geçen ve özgür kılan Allah'tır, İsrail böyle bir istekte bulunmaz. Aslında Firavun rüyaları söndürür, göğü çalar, haysiyetin ayaklar altına alındığı ve gerçek bağların yok sayıldığı bir dünyanın asla değişmeyeceğini düşündürür. Yani sizi kendine bağlar. Kendimize soralım: Yeni bir dünya arzuluyor muyum? Eski ile uzlaşmaktan vazgeçmeye niyetim var mı? Pek çok Episkopos kardeşimin ve çok sayıda barış ve adalet emekçisinin tanıklıkları, asıl kınanması gereken şeyin umut eksikliği olduğu konusunda günden güne beni daha da çok ikna ediyor. Umudun eksik olması, hayal kurmayı engeller. Umudun eksikliği, göklere ulaşan, Allah'ın yüreğini harekete geçiren sessiz çığılığı boğar. Bu "umut eksikliği" İsrail'i çölde felç eden ve ilerlemesini engelleyen kölelik nostaljisinden farklı değildir. Bir çıkış kesintiye uğrayabilir: insanlığın evrensel kardeşliğin eşğine ve herkese onurunu garanti edebilecek bilimsel, teknik, kültürel ve hukuki gelişim seviyelerine ulaşmış olmasına rağmen eşitsizlik ve çatışmanın karanlığında el yordamıyla ilerlemesini başka nasıl açıklayabiliriz?

Allah bizden bıkmaz. Oruç dönemini, Allah'ın Sözü'nün bize yeniden hitap ettiği güçlü bir zaman olarak karşılayalım: « Seni Mısır'dan, köle olduğun ülkeden çıkararak Tanrının RAB benim» (Çık. 20,2). Bu *Allah'a dönmenin, özgürlüğün zamanıdır*. Her yıl Oruç döneminin ilk Pazar günü hatırladığımız gibi, İsa'nın kendisi de Ruh tarafından özgürlük içinde denemek üzere çöle götürüldü. O kırk gün boyunca bizim önümüzden gidecek ve bizimle birlikte olacak: O, beden alan Oğul'dur. Firavun'un aksine Allah kullar değil, evlatlar ister. Çöl, özgürlüğümüzün tekrar köleliğe dönmek üzere kişisel bir karara dönüşeceği yerdir. Oruç Döneminde yargılamak için yeni ölçütler ve daha önce hiç gitmediğimiz bir yola birlikte çıkacağımız bir topluluk buluruz.

Bu da yeni *bir gayret* gerektirir: Mısır'dan Çıkış Kitabı ve İsa'nın Çölde Denenmesi bize bunu açıklıkla anlatır: «Sen benim sevgili Oğlum'sun» (Mk. 1,11) ve «Benden başka Allah'ın olmayacak» (Çık. 20,3), Bu, düşmana ve onun yalanlarına karşıdır. Firavun'dan daha korkutucu olan putlardır: Onları, firavunun içimizdeki sesi olarak düşünebiliriz. Her şeye gücü yetmek, herkes tarafından tanınmak, herkesin üstünde üstünlük kurmak: her insan bu yalanın baştan çıkarıcılığını içinde hisseder. Bu eski bir yoldur. Paraya, belli projelere, fikirlere, hedeflere, makamımıza, bir geleneğe, hatta bazı insanlara çok fazla bağlanabiliyoruz. Bunlar bizi harekete geçireceğine bizi felç ediyorlar. Bizleri bir araya getireceğine bizi ayrıştırıyorlar. Yine de yeni bir insanlık, yalanın aldatıcılığına kapılmayan alçakgönüllü ve küçük insanlar topluluğu var. Putlar kendilerine tapanları sağır, kör ve hareketsiz kılarken (Mez. 115, 4) ruhta yoksul olanlar açık ve hazır haldedirler: dünyayı iyileştiren ve devam ettiren sessiz bir iyilik gücü.

Şimdi harekete geçme zamanıdır ve Oruç Dönemi'nde *harekete geçmek, aynı zamanda durmaktır*. *Duada* durmak, Allah'ın Sözü'nü kabul etmek için durmak, *yaralanmış kardeşinin önünde* iyi Samiriyeli gibi durmak. Allah'ı sevmek ve komşunu sevmek tek bir sevgidir. Başka ilahlara sahip olmamak, komşunun yaralı bedeni yanında, Allah'ın huzurunda durmaktır. Bu nedenle dua etmek, sadaka vermek ve oruç tutmak birbiri ile ilişkisi olmayan üç farklı hareket değil, bizi aşağı çeken putları, bizi hapseden bağılıkları deviren; kendinde soyunmak ve açık olmak için tek bir eylemdir. O zaman körelmiş ve kendini her şeyden uzak tutan kalp uyanacaktır. Öyleyse yavaşlayın ve durun. Oruç döneminin bize tekrar keşfettireceği hayatın kontemplatif boyutu yeni enerjileri hareketlendirir. Tanrı'nın huzurunda kız ve erkek kardeşler haline gelerek birbirimizi yeni bir yoğunlukla hissederiz. Yeni tehditler ve düşmanlar yerine yolda yeni yoldaşlar ve yol arkadaşları buluruz. İşte bu Allah'ın rüyası, kölelikten çıktığımızda yöneldiğimiz vaat edilen topraktır.

Son yıllarda yeniden keşfettiğimiz ve geliştirdiğimiz Kilise'nin sinodal şekli, Oruç döneminin akıntıya karşı gerek küçük gerekse büyük kararların zamanı olduğu gibi; insanın gününü ve bir küçük mahallenin yaşamını değiştirebilecek bir zaman dilimi olduğunu ileri sürmektedir. Satın alma alışkanlıklarını değiştirerek, yaratılışa özen göstererek , gözden uzak ya da hor görülenlere kucak açarak bu gerçekleşebilir. Her Hristiyan cemaatini iman eden herkese, hayat tarzını tekrar düşünmek için zaman sunmaya; yeryüzündeki varlığını ve onu daha iyi bir yer haline getirmek için sunduğu katkıyı sorgulamak için zaman ayırmaya davet ediyorum: Hristiyan pişmanlığı İsa'yı

üzecek bir tövbe olursa vay halimize! O zaman bize diyecek ki: « Oruç tuttuğunuz zaman, ikiyüzlüler gibi surat asmayın. Onlar oruç tuttıklarını insanlara belli etmek için kendilerine perişan bir görünüm verirler» (Mt 6,16). Tam tersine yüzlerde sevinç parlansın, özgürlüğün kokusu yayılsın ve en küçük ve en yakındakinden başlayarak her şeyi yenileyen sevgi serbest kalsın. Bu her Hristiyan cemaatinde gerçekleşebilir.

Bu Oruç Dönemi, Allah'a dönüş zamanı olduğu ölçüde kayıp insanlık, yaratıcılığın sarsıntısının farkına varacak: *Yeni umudun* parıltısı. Geçen yaz Lizbon'da bulduğum gençlere dediğim gibi: «Arayın ve risk alın, arayın ve risk alın. Tarihin bu noktasında muazzam mücadelenin acı dolu iniltileri var. Parça parça bir Üçüncü Dünya Savaşı yaşanıyor. Ama bunu bir son değil, gösterinin başı, bir endişe iniltisi değil bir doğum sancısı olarak düşünme riskini göze alıyoruz. Bunu düşünmek cesaret ister» (*Üniversitelilere Hitabından*, 3 Ağustos 2023). Bu, Allah'a dönme, kölelikten çıkma cesaretidir. Bu Umut bebeğinin elinden tutan ise İman ve Sevgi'dir. Ona yürümeyi öğretirler ve umut da onları ileriye doğru çeker.¹

Hepinizi ve Oruç Dönemi Yolunuzu takdis ediyorum.

Roma, San Giovanni in Laterano, 3 Aralık 2023, Bekleyiş Devresi, 1. Pazar

¹ CH. PÉGUAY, *Il portico del mistero della seconda virtù*, Milano 1978, 17-19. (İkinci Erdemin Gizeminin Avlusu)